

ŠI RUDENI ŠAUSI MARSA DU TAIKINIUS

Library of Congress Periodical Division Washington, D. C.

ZINIOS IS OKUPOOTOS LIETUVOS

Chruščiovo pasiūlymams "pritarė" gyventojai

Chruščiovas liepos 13 d. Maskvoje kalbėjo apie pensijas kolchozininkams ir atlyginimų pakėlimą mokytojams, gydytojams ir kitiems, o liepos 15 d. jau pradėti skelbti ir Lietuvos gyventojų "karšti, pritarią padėkos žodžiai". Iš gydytojų "Tiesoje" (nr. 164) paskelbtas med. dr. L. Laucevičiaus padėkos žodis. Sukritikavęs nepriklausomos Lietuvos laikmetį ("gydymas tada buvo brangus...") ir išlaipsinęs sovietinę santvarką ("išlaisvino žmogų nuo išnaudojimo") Laucevičius pasidžiugė atlyginimų medicams "padidinimu" ir pasižadėjo, kaip jau įprasta tokio pobūdžio "padėkose", skirti visas jėgas komunizmo statytojų sveikatai apsaugoti. Tačiau kiti nusiskundė — pav. gyd. I. Maisiukėvičius atvirai pripažino (plg. "Komj. Tiesa", nr. 140, liepos 15), kad jaunieji Vilniaus gydytojai mažai atlyginami. Dėl to jie griebiasi ir antraščių darbų ir... ir bereikalingai skaido savo jėgas. Paskelbti ir kitų profesijų atstovų pasisakymai ir visur, lyg pagal dirigento lazdele, kartojama: gyvenim dar turtingiau, kaip sovietinėje santvarkoje rūpinamasi žmogumi, mus džiugina užmokešio pakėlimas — galėsime daugiau lėšų skirti kultūriniam, buitiniams reikalams... Dar gaudžiamas, kad toji (išskirti propagandinė) Maskvos priemonė nebūsianti paskutinioji. (E)

Ideologai prieš 'amerikinio gyvenimo būdo' piršinimą

P. Mišutis, LKP CK ideologinio sk. vedėjas "Komuniste" (nr. 6) skundėsi dėl apleisto ideologinio darbo. Esą Lietuvoje yra 20,000 "Zinijos" draugijos narių, o paskaitas (daugiausiai antireliginėmis temomis — E.) skaito tik... 10,000 ir jos neįdomios. Pagal Mišutį pastaruoju metu "imperialistai" panaudoja visokias priemones antisovietinei propagandai skleisti: turizmą, spaudą, radiją, laiškus. Jie kurstą nacionalistines nuotaikas, privačiasavininkiškas tendencijas, praieities "atgyvenas". Lietuvos partinis ideologas duoda patarimą: "Mes turime ryškinti panašias nuotaikas, garbinti buržuazinę praeitį, "amerikinį gyvenimo būdą". Reikia griežčiau pasisakyti prieš plepius, gandonešius, kurie smaguriauja trūkumais..." (E)

Sniečkus apie amžinę dėkingumą "išvadotojams"

Lietuvos okupacijos ar režimo stilium kalbant — "išvadavimo" 20-ją sukaktį minint, liepos 18 d. Vilniuje įvyko iškilmingas susirinkimas. Žinoma, dalyvaavo svečiai iš Maskvos su maršalais N. Krylovu ir J. Savickiu priešaky, partiniai, valdžios pareigūnai ne tik iš kitų Pabaltijo respublikų, bet ir iš Gudijos, Ukrainos, net Volgogrado. Pagrindinėje kalboje A. Sniečkui netrūko žodžių iškirti Sovietų Sąjungai, pareikšti "amžiną padėką sovietiniams išvadotojams", pasigirti okupacijos metu Lietuvoje pasiektais tariamais didžiuliais laimėjimais. Kaip ir visose savo kalbose ir paskutinėje (plg. "Tiesa", nr.

168, liepos 19) A. Sniečkus prisiiminė vad. buržuazinius — nacionalistus; jie esą rėmę hitlerininkus, o tarėjai padėję plėsti Lietuvą... Teko ir vad. imperialistams, kurie "panaudoja visas galimybes ideologinei diversijai, siekdami atgaivinti nacionalistines nuotaikas ir kitas buržuazinės ideologijos atgyvenas mūsų žmonių sąmonėje. Imperialistinė reakcija skleidžia piktus prasiimanymus apie Pabaltijo tautas. Imperialistai vaizduoja save jų tariamais "laisvintojais".

Rūpesčiai dėl jaunų specialistų pramonėje

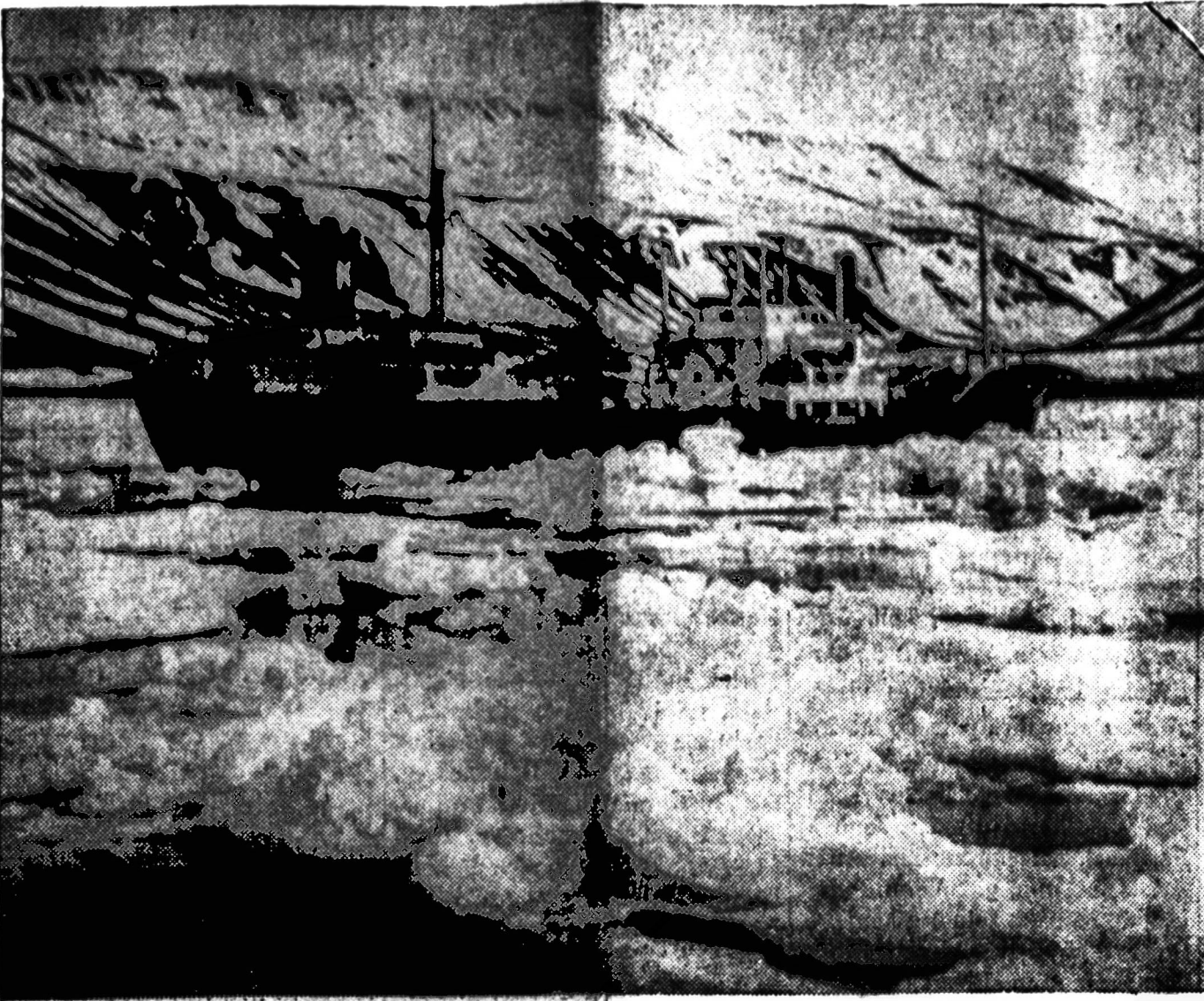
Lietuvos pramonėje dirba nemaža jaunųjų specialistų (inžinierių, ekonomistų, technikų ir kt.). Tačiau tas jaunimas režimui teikia ir nemaža rūpesčių. Tai matyti ir iš "Tiesos" veda-mojo (nr. 152) — čia teigiama, kad nerimą kelia kadru tekamumas stambiųjų miestų pramonėse ir statybose. Ypač dažnai išėina iš darbo jauni specialistai vos atidurbę, kartais ir neatidurbę nustatyto laiko. Esą reikia skiepyti nepakantumą perėjūnams ir skrajūnams, nes jie "nenustygi vienoje vietoje, vis ieškodami, kur bus lengviau dirbti ir daugiau mokama".

Kai kur nesirūpinama darbo sąlygomis. Pav. skaičiavimo mašinų gamykloje žmonės neturi galimybių po darbo nusiprausti, pietų pertraukos metu kiti pavalginti, paliešti. Surajūnaisiais specialistais daugeliu atveju elgiamasi netinkamai — juos vengžiama iškelti į atsakingesnes pareigas arba su gamyba nuodugnai nesuapžindinę, iš karto pasiskiria į konstruktorių biurus, ministerijas bei valdybas.

Deputatai kalbėjo apie "burž. nacionalistus"

Maskvoje liepos mėn. vidury vykusioje A. Sovieto sesijoje leista pasisakyti ir Lietuvos deputatams. F. Kasaraušienė savo kalbos pradžioje ("Tiesa", nr. 165, liepos 16) palietė Vakaruose esančius lietuvius — išėivius, sovietiniu terminu "buržuazinius nacionalistus". Esą "jie ir jų idėjiniai mokytojai — imperialistai visap stengiasi apjuodinti, apsmėižti mūsų tikrovę, neteisėingai nušviežinti Tarybų Pabaltijo gyvenimo įvykius ir reiki-kinius. Jie, girdi, norėtų, mūsų išvažiuoti ir gražinti į buržuazinių rojų". Išgyrusi tariamus laimėjimus švietimo srityje, Kasaraušienė turėjo pripažinti, kad "sąlygos mūsų mokyklose ribotos". Ji pasiūlė nedaryti jokio skirtumo tar kaimo ir miesto mokytojų uždarbio. O jei jiems pakellami atlyginimai, tai juos paskatinsią aktyviau dalyvauti visuomeniniame darbe.

Deputatas P. Cepulis daugiau palietė kolchozininkų reikalus. Jis išklėdė kai kuriuos sunkumus: pav. jei ekonomiška stipriuose kolchozuose (jų Lietuvoj nedaug — E) pensijos skatintų materialinį suinteresuotumą, tai atsiliekantiuose — tai vargiai pasiekiamas, nes neįmanoma sudaryti pakankamą pensijų fondą. Esą ir Lietuvos kolchozininkai kovoja dėl gausesnio derliaus. Dėl mokytojų ir Cepulis tegalėjo sveikinti maskvinius įstatymus, pasigirti okupacijos metu Lietuvoje pasiektais tariamais didžiuliais laimėjimais. Kaip ir visose savo kalbose ir paskutinėje (plg. "Tiesa", nr.

V. B. S. U. V. B. S. U. — Pateriana garbės šituo pveikslo, kai vėl prasidės nepakenčiamai karštos dienos. Čia tikrai vėsu, žmogui, net kai vasarą tenka plaukti šiln Ledo Fiordu Arktikoje. Bet laivų iguloms tenka papraktuoti veržiantis per beveik nejudančias lytas.

RUOŠIAMASIS IMIGRACIJOS ĮSTATYMAS ATSIŽVELGTŲ LABIAU Į MAŽAS TAUTAS

D. Rusko pareiškimas Senato imigracijos pakomiteiui WASHINGTONAS. — Valstybės sekretorius Dean Rusk pareiškė, jog dabartinis JAV imigracijos įstatymas esąs toks, kad jis džiuginas JAV priešus ir liūdina nuteiktus jų draugus. O tai, ką kiti kraštai galvoja apie JAV, turi žymios reikšmės JAV užsienių politikai. Paprastai amerikiečiai savo tautiečius vertina pagal jų reikšmę ir vertę visuomenei, pagal gabumus, inteligenciją ir asmenybės integralumą. Bet į šiuos principus mažai atsižvelgia dabartinis imigracijos įstatymas, nes imigrantus į JAV jis daugiau apsprendžia pagal jų tautinę ir geografinę kilmę.

JAV kongresas jau senai matos, kad to įstatymo nepakanka šių laikų pasauly, todėl po Antrojo pasaulinio karo jis priėmė visą eilę specialių įstatymų, pagal kuriuos į JAV buvo įsileista virš kvotų daugybė bėgėlių ir kitų imigrantų. Nuo 1933 iki 1963 m. į JAV atvykė net 2,599,349 imigrantai, iš kurių pagal kvotas atvykė tik 34%. Kiti gi atvykė pagal tuos specialius įstatymus.

Nepateisinamos privilegijos Pagal dabartinį imigracijos įstatymą per metus pagal įvairiems kraštams nustatytas kvotas į JAV gali atvykti apie 156,000 naujų emigrantų. Bet 70% šio skaičiaus esą skirta tik trims kraštams: Anglijai, Airijai ir Vokietijai, kai visoms kitoms pasaulio valstybėms belieka tik 30%, o tų kitų valstybių jau esą daugiau negu 100. Anglija, Airija ir Vokietija joms skirtų kvotų neišnaudoja, tačiau dabartinis imigracijos įstatymas neleidžia tų neišnaudotų kvotų perleisti visai mažas kvotas turinčioms valstybėms arba jų visai neturinėioms.

Kvotų sistema palaipeniui išgyvendinama

Tuos pareiškimus sekr. Rusk darė atskindamas Senato pokomiteiui naują dabartinės administracijos parengtą imigracijos įstatymą, kuris pakeistų dabartinę sistemą. Palaipeniui per penkerius metus, kasmet vis mažindamas po 20%, toks įstatymas panaikintų dabartines tautines kvotas. Tie 20% ir neišnaudotas kvotas būtų paskir-

IS VISO PASAULIO

Tarptautinis hidrologijos dešimtmetis WASHINGTONAS. — Prezidentas Johnson pažadėjo UNESCO (Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacijai) Jungtinių Valstybių universitetų ir mokslo organizacijų parama pasaulio vandens atsargų tyrimo dešimtmečiui paremti. Toks dešimmetis numatomas pradėti nuo ateinančių naujų metų. Jame dalyvaus mažiausiai 60 valstybių ir tyrinėjamai bus pravedami įvairios pasaulio vietose, kur gyventojų prieaugliui didėjant vandens klausimas jau dabar arba ateityje greisia virsti problema.

"Riebiųjų karvių" metai Sovietuose?

MASKVA. — Sovietų komunistų partijos organas Pravda paskelbė optimistišką pranašystę, kad šie metai būsią derlingiausieji visoje "plėšiminių žemių" istorijoje. Esą, Kazachstanu vadovai prižadėjo valstybei parduoti 16 milijonų tonų kviečių, kas būtų tris kartus daugiau kaip pernyšiais liesiaisiais metais.

Kanada negins Goldwaterio

OTTAWA. — Atstovų buto nariui iš Ontario konservatoriui W. B. Nesbit nusiakundus parlamente, kad Kanados radijo ir TV stotis CBC leidžianti savo komentatoriams "skelbti piktas ir neleistinas atakas" prieš JAV kandidatą į prezidentus Goldwaterį, valst. sekretorius Maurice Lamontagne atsakė, kad vyriausybė nesikiš ir nedraus CBC komentatoriams vertinti Goldwaterį kaip jie nori. Sovietiai kasa durpes moksliskai

KVEBEKAS. — Šioje provincijoje vis dar yra daug tiltų, kuriais pravažiuojama kaip per kokį ilgą namą. Ilgiausias dengtas tiltas yra per Chaudiere upę — 495 pėdos, o trumpiausias 12 pėdų per du Bergel upelį pačiame Kvebeke priemiestyje. Viso šio provincijoje yra 266 dengti tiltai.

SPEJAMA, KAD MARSE YRA GYVYBĖ

Dvi TV kapsulės turės per 8 mėnesius nuskristi 260,000,000 mylių ir per 20 minučių nufotografuoti

CAPE KENNEDY, Fla. — Sekantis taikinyš Jungtinių Amerikos Valstybių televizijos kameroms pasaulio erdvėse numatytas Marso planeta, kurioje, kaip daugumas mokslininkų tiki, yra galima tokia ar kitokia gyvybė.

Didžiausias rinktinės laimėjimas Australijoje

Lietuviai sumušė Australijos Olimpinių rinktinę

(Telegrama iš Australijos gauti jau laikraštį sulaužius.)

Milžiniškas lietuvių laimėjimas Australijoje. Australija nugalėta. Australijos Olimpinių rinktinės pralaimėjo Šiaurės Amerikos lietuvių rinktinėi santykiu 88:93. Tai buvo septynioliktasis laimėjimas.

Ko de Gaulle nori Pietų Amerikoje?

PARYŽIUS. — Prez. de Gaulle yra nutaręs šį rudenį atvykti į Pietų Ameriką ir aplankyti net 10 valstybių. Kaip įžangą į tą kelionę, žymus prancūzų diplomatas Jean Chauvel pusiau oficialiame prancūzų vyriausybės žurnale "Revue de la Defense Nationale" išspausdino gana būdingą straipsnį. Chauvel prez. de Gaulle pavestas 1962 m. tris mėnesius kelavo po Pietų Ameriką. Savo straipsnyje Chauvel siūlo šešioms europinės Bendrosios rinkos kraštams imintis aktyvesnės iniciatyvos Pietų Amerikos kraštuose greita JAV. Tos akcijos tikslas būtų ne varžytis su JAV, bet padėti Lotynų Amerikos kraštams rasti jų problemų sprendimus be tų, kuriuos jiems pasiūlo JAV ekspertai. Tokios pagalbos tie kraštai iš europiečių ir norj.

Marso TV nuotraukos bus perkeltos į magnetines juosteles ir kasdien po vieną prtransliuojamos J. P. L. (Jet Propulsion Laboratory) Jungtinėse Valstybėse.

Nikitos derybos su Rockefelleriu

MASKVA. — Nikitai Chruščiovui pakvietus, New Yorko gubernatoriaus brolio, bankininkas milijonierius David Rockefeller turėjo su juo daugiau kaip dviejų valandų pasikalbėjimą, apie Sovietų skolas, prekybos su Amerika išplėtimą ir Goldwaterį... Kremliaus bosas pasakė, kad Maskva sutiktų baigti savo \$10,000,000 skolą Amerikai už "lend-lease" karo metais, bet tik su sąlyga, jei Amerika tam reikalui sutiktų duoti "atitinkamai ilgą kreditą".

Gloria Victis

VARŠUVA. — Praeitą šeštadienį rugpjūčio 1 dieną Lenkijoje, ypač Varšuvoje buvo minima dvidešimtmetis Varšuvos sukilimo, kuriuo lenkai norėjo nusikratyti vokiečių nacių okupacijos. Gedulingos ceremonijos įvyko Powazki kapinėse, kur yra palaidota daugiau kaip 60,000 to sukilimo aukų. Komunistinė lenkų spauda, teisdama sovietų Rusijos raudonąją armiją dėl jos sabotažo, aiškina, kad egziline lenkų valdžia Londone įsakiusi Varšuvos sukilimą be sovietų armijos žinios, arba su ja nepasitarus. Powazki kapinės puošia bendras užrašas "Gloria victis" (Garbė nugalėtiesiems).

Washingtonas. — Prezidentas Johnson 1944 metų Varšuvos sukilimui pagerbti, paskelbė proklamaciją, kurioje pabrėžiama, jog Amerikos politika yra padėti lenkų tautai, kad ji vis labiau galėtų pati sau pagelbėti.

Paprašė prieglaudos ir pabėgo

DUJUMBURA, Burundi, Afrika. — Tung Chi-peng, 24 metų, Raudonosios Kinijos diplomatas, prieš per mėnesį, Amerikos ambasadoje paprašė prieglaudos, bet neseniai pats iš jos slapta pasitraukė ir dingo be pėdsako.

Padrasinti puikiu pasisekimu su mėnuli, JAV mokslininkai jau ruošia naują ekspediciją. Tai bus ateinantį spalio mėnesį dviem aparatais Mariner 3 ir Mariner 4 — abudu po 570 svarų sunkumo ir abudu aprūpinti TV kameromis, galinčiomis padaryti kiekviena po 20 nuotraukų, kurios paskiau pavieniui bus siųstos už 66 milijonų mylių esančiai žemei.

Abudu Mariner turi būti paruošti ir išauti į Marsą spalio mėnesį, kadangi tuo metu per 28 dienas Marso planeta yra patogiausioje pozicijoje ir tokios pozicijos pasitaiko tik kas dveji metai.

Mariner 3 ir Mariner 4 turės nepalyginamai daug sunkesnį uždavinį, negu turėjo Ranger 7 taikydamas į mėnulį. Jiedu turės išlikti "sveiki" 8 mėnesių kelionėje nesvetingoje erdvėje aplinkoje, turės perskristi milžiniškos distancijos arką, daugiau kaip 350 milijonų mylių, skristi nuo 230 iki 260 dienų be sustojimo, ir maždaug ateinančių metų birželio ar liepos mėnesį (priklauso nuo dienos, kurią bus išauti į erdvę) praskristi pro Marsą 13,500 mylių artumu ir praskrisdami 20 minučių laikotarpyje padaryti po 20 televizijos nuotraukų.

Marso TV nuotraukos bus perkeltos į magnetines juosteles ir kasdien po vieną prtransliuojamos J. P. L. (Jet Propulsion Laboratory) Jungtinėse Valstybėse.

10 dienų po vandeniu

WASHINGTONAS. — Keturi laivyno nari net 10 dienų praleido vandenyno dugne prie Bermudų salų. Jie gyveno ir dirbo tam tikroji dugnų nuleistose jūrinėje laboratorijoje, 192 pėdų gilumoje. Bet jų nebuvo galima tuojau pat iškelti į paviršių, nes per tokį ilgą laiką po vandeniu jie buvo prapatę prie kitokio spaudimo. Iškėlus iki 81 pėdos, jie buvo įkišti į tam tikrą kitą narvą, kur spaudimas panašėnis į žemės paviršiaus. Pabuvę kurį laiką tame narve, jie bus išleisti.

CIVILINIŲ TEISIŲ ĮSTATYMAS

Įgyvendinant civilinių teisių įstatymą darbdaviai, darbo umojė ir darbo agentūros turės doro-rotis su naujomis problemomis. Įstatymas garantuoja lygias darbo galimybes negrams ir kitoms mažumų grupėms. Jis draudžia rasinę diskriminaciją samdant, atleidžiant ar pakeliant į aukštesnę kategoriją. Darbdavys, saugojdamas, be to, negali rodyti savo palankumo kuriai nors religinei grupei.

Yra taikyti kelios išimties. Pavyzdžiui, kiniečių restoranų savininkai turės teisę samdyti tik kiniečius patarnautojus. Jeigu darbdavys galės parodyti, kad jo siūlomas darbas tinka tik vyrams, jis galės duoti skelbimus, kad ieško tik vyrų šiam darbui. Tačiau jis negalės skelbti, kad nori tik baltos rasės darbuotojų ar tik protestantų.

Kai kurie darbdaviai turės sunkumų. Negras gal jaus, jog jis buvo neįtrauktas į darbą, ar nepakeltas į aukštesnę kategoriją dėl savo spalvos, nors darbdavys ir būtų visai nekalts.

Pavieniai darbininkai gali nusijusti skundą į Lygių Darbo Galimybių Komisiją, kuri yra federalinė agentūra, priverčianti klausyti įstatymo, ar pati komisija įtrauks apskaitinimą, jeigu darbininkas to pats nepadarė. Kartais yra nelengva įrodyti, ar yra padarytas nusikaltimas ar ne, tačiau yra tikimasis, kad pasirodys visokių procedūrų ir procesų daugumos problemų sprendimui.

JAV-ės turi federalinę valdžios sistemą su galiomis, pasiskirsčiusiomis tarp tautinės ar federalinės valdžios ir valstybinės valdžios. Pusė iš 50 valstybių turi savo įstatymus praktikuoti teisingą samdymą. Joms bus duoti du mėnesiai reaguoti ir skundą, o jeigu nereaguos, federalinė valdžia perims veiksmus. Įstatymas duoda 30 dienų

perijodą valstybinei ir federalinei valdžiai, kad išrišytų problemą tarpusavyje. Jeigu to negali padaryti, tai skundas darbininko yra perduodamas teismui.

Jei teismas sutinka su skundu, jis gali įsakyti darbdaviui samdyti atmetę darbininką ar atgal priimti atleistą darbininką ir sumokėti jam per atleidimo laikotarpį negautą uždarbį, ar kokią nors kitokiu būdu atitaisyti klaidą, jei buvo tyčia prastžengta su įstatymu.

Nors jau Kongreso priimta ir prezideto pasirašyta, tačiau įstatymo dalyje eina į akciją palaipinimui. Taisyklės prieš diskriminaciją nebus taikomos per pirmus įstatymo metus. Per antrus metus tik firmos su 100 ar daugiau darbininkų bus įstatymo liečiamos. 1966 m. įstatymas bus taikomas kompanijoms su 75 darbininkais ar daugiau ir 1967 m. su daugiau negu 50 darbininkų. 1968 m. vidury visos 260,000 firmų su 25 ar daugiau darbininkų bus įstatymo liečiamos. A.C.N.S.

Jieva Mikolaitienė sulaukė 80 metų

Neseniai SLA namuose, Atlantic City, N. J., viešėjo žymiausia tautietė Jieva Mikolaitienė, sulaukusi 80 metų amžiaus. Ji yra pilna gyvumo ir geros nuotaikos.

Jos vyras Petras Mikolaitis, miręs Brooklyne prieš 30 metų, buvo knygnešys ir Tilžeje su Martynu Jankum spausdino lietuviškas knygas. Atvykęs į Ameriką pabaigoje pereito šimtmeto, jis toliau tęsė čia kultūrinį veiklą.

Ponia Jieva Mikolaitienė dabar gyvena Yonkers, N. Y. Ji yra kilusi nuo Marijampolės, o į Ameriką atvyko 1895 metais. Pradžioje apsigyveno Mahanoy City, Pa., o paskiau persikėlė į New Jersey.

ŽEMŲ APDIRBIMAS MENESINIOJE = Salisbury, Pietų Rodozijoje, darbas vyksta nepatvirtintame. Moterys nektį arba taikus primityviais įrankiais. Jos sako, kad dieną nebūtinai dirbt.

Per Tarptautinį ir Vokietijos Raudonuosius Kryžius paieškomi šie asmenys:

Adomaitis Vladas, sūn. Juozo, g. 1918 m. spalio 8 d., Antininkų km., Skaudvilės visš., Tauragės apskr., paieško motina ir sesuo Zosė Bertulaitienė, gyv. Vokietijoje. Apollanskas Ipolitas, g. 28.11.1910 m., s. Jono g. Pagarai, paieško motina. Ausikailienė Anna, g. 1928 m. Panevėžyje, paieško tėta Meskenienė. Beifer Olga, g. ? , paieško Kavaliauskienė gim. Elena Užupis iš Tauragės. Birutis Jonas, g. 12.4.1919 m. s. Vinco, g. Saulių apskr. Bom (Bohm) Jelena, g. Dugainaitė, 1915 m. Osteikių k., ieško sesuo. Brilingas Vladas, g. 1903 m. Ukmergės apskr. Burba Jurgis, s. Alekso, g. 23.4.1901 m., Sodų k. Bugaila Antanas, s. Vaclovo, g. 10.11.1919 m. Pakentaičių k. Česnauskas Ignas, g. 23.1926 m., s. Petiko, g. Gaižulių k. Čisauškas (Čijauškas) Bronius, s. Marijono, g. 1922 m. Krūkių k. Florian Marja-Antanina, g. Dambrovski, paieško brosis Hermanas. Grudinskis Česlovas, g. 1912 m., paieško žmona Justina. Guzonas Stasys, g. 24.12.1924 m., paieško sesuo Aldona. Galasevičius Beniaminas Vaclovas, g. 1926 m., paieško motina. Jurjons Stasys, g. 1918-1914 m., Šveikūnų k., paieško brosis Tadas. Jerkinas Edvardas, g. 1921 m. Junis Jonas, s. Barboros, g. 20.6.1902 m. Plungėje. Kremer Augustas su žmona Augustina g. Mačulytė. Kasel Simonas, g. 1912 m. Kasel Aleksandras, g. 1904 m. Kasel Berta Skib, g. 1908 m. Kiselaitis Ežas, g. 1923 m., s. Vlado, g. Virbalų. Kybartienė Ona, d. Jono, g. 1886 m. Kybartaitė Regina, d. Antano, g. 1922 m. Kybartaitė Marija, d. Antano, g. 1907 m. Kadulienė Bronė, g. 1912 m. Kubartaitė. Kaciulis Kęstutis, g. 1923 m. Leita Vytautas Pranciškus, g. 1926 m. s. Monikos, g. Ukmergėje. Mikalaitė Bronė, g. 1918 m. Mikalaitė Alytė, g. 1920 m. Meier Lydia Užupytė, g. 16.5.1921 m. d. Vinco. Mankutė Adieriene Stasė, g. 1924 m. d. Juozo, g. Eržvilke. Mozuraitis Vitas (Vytautas), s. Juozo, g. 26.10.1926 m.

Kaune. Muečen Ursula, d. Jono, g. 1899 m., Vilkaviškio apskr. Mueček Juozas, g. 1888 m. Pask. laiku iki 1940 metų dirbo Kybartuose. Palubis Tamosius. Paukštis Balys, s. Paulinos, g. 23.7.1923 m. Utenoje. Pečiulis Zigmantas, s. Simono, g. 1920. 11. Pilenų k., Kauno aps. Pelešis Bernardas, s. Kazio, g. 8.8.1907 m., Ignalinos rajone. Peteraitė Mirta, g. 2.7.1898 m., Sluotos r. Pinkinski baltai. Čono, g. 1914 m., paskut. gyv. vieta Muenchenas. Plankis Petras, s. Jono Adomo, g. 1890-1898 m. Ukmergės apskr. Podovošnikovaitė Peleėja, d. Marijos, g. 1936 m., Kauno apskr. Poszus Martin, paieško žmona Ludvika, Pranas Prancišius Aleksandras, s. Elizbetos, g. 1923 m., Sialiuose. Putrus Kazys, paieško Putrus Juzė Stičauskienė. Ramanevičius Marija, g. 1917-20 m. Naujų Trakų apskr. Ramanevičius Emilis, g. 1925-26 m., paieško brosis Ramanevičius. Ribakov Elena Zosė, g. 1925 m., pask. gyv. vieta Hahau lageris, Rybachentis Leonardas, s. Antano, g. 1926 m. Kaune.

Stasinytė Izabelė, g. 1.11.1904 m. Seniakova Dolotova Žinaida, d. Šarison, g. 1927 m. Achamoty. Stašys Eduardas, g. 18.9.1886 m. Stasienė Eugenija, g. 4.3.1888 m., vaistinė, g. vieta Kaunas.

Spokevičius Petras, s. Antano, g. 1916 m. Kemskiuose, paieško d. Aleksandra Spokevičiūtė. Schemat Max, g. 1892 m., pask. g. v. Užubaliai, Tilžės aps. Svamth Emilijus, paieško Jonušaitis Antanas, Svarcas Katolis, g. 14.3.1984 m. Raseinių aps. Sulcas Ferdinandas. Sulcas Gustovas. Sulcas Elena. Sulcas Otto, Sulcas Hardi, 1941 m. gyv. Stoniskiose, Pagėčių apskr.

Velke Elma, paieško Kavaliauskienė Elena Užupis. Veivada Vytautas, g. 1938 m. Papilė, Akmenės raj. Vinco Stanislavas, s. Boleslovo, g. 23.3.1921 kaime Begerdy. Vaitupajevičius (Vajtulavičius) Viktoras, sūn. Juozo, g. 1925 m.

Tamašauskas Antanas, g. 1.10.1905 m., paieško žmona Emilija. Valentavičius Juozas, s. Stanislavo, g. 7.11.1927 m. Vilniuje. Užupis Vincas, g. 1895 m., Sakiuose. Stankaitis Justinas, g. šakų apskr., Ešerukų kaime. Stankaitis Pranas.

Grigaliūnas Romanas, g. 8.12.1926, Ukmergės apskr. Gaidjurgis, Aleksas, s. Jono, g. 1906-1908 m. Kitow, Aleksas, s. Niantimo, g. 1927 m. Trakų aps. Naujokienė Elena su 3 dukterimis ir 1 sūnumi, paieško Petruškas J. Smilga Leonas, sūnus Kazio, apie 37 m. Smilgutė Kazė, d. Kazio apie 30 m. Smilgutė Ona, d. Kazio apie 45 m., paieško Kriksionaitė-Lanute.

Pastaba: Pavardės, vardai ir vietovardžiai pateikiamų sąrašuose pateikiami taip, kaip jie mums buvo iš atitinkamų institucijų pranešti.

Kas penktas komunistas — šnipas

Taip yra JAV komunistų partijoje. Joje yra 8,500 narių, iš kurių apie 1,500 tenkia žinias JAV policijai (FBI). Šiomis dienomis New Yorko komunistai iš partijos pašalinę William Albertsoną, apkalinę jį esant policijos agentu. Albertson partijos vadinio žymų vaidmenį, jis komunistų buvo stebėtojas net kankinatu į New Yorko senatoriaus.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

Grybų sezonas

Kas žinotina einant grybauti

Grybai neturi nei šaknų, nei lapų, nei žiedų. Jie neturi ir chlorofilo, todėl maitinasi gatavomis organinėmis medžiagomis. Valgomieji grybai pasižymi būdingu skoniu ir kvapu, gražia išvaizda, turi daug maistingų medžiagų, todėl jau nuo žilos senovės jie mėgstami ir plačiai vartojami įvairiais pavidalais: kepti ar virti, marinuoti ar aušinti.

Savo maistingomis medžiagomis: angliavandeniais, riebalais, ypač baltymais ir vitaminais jie pralenkia daugumą daržovių ir net kaikiuriuos vaisius. Pavyzdžiui, švieži baravykai maistingesni už morkas, kopūstus, o džiovinti du kartus maistingesni už kiaušinius ar virtą dešrą.

Grybuose yra daug fermentų, kurie padeda žmogaus organizmui lengviau suvirškinti ir įsivaičiuoti maistą. Beveik visuose grybuose yra daug vitaminų. Juosė gausi ir niūneralinių medžiagų: kalio, fosforo, geležies, vario ir kt. Taip pat yra 52% ekstraktyvių medžiagų, kurios suteikia malonų kvapą ir gerą skonį.

Pastebėta, kad valgant grybus, gerėja apetitas, nuotaika, geriau virškinamas maistas, sustipryėja organizmo medžiagų apykaita, sustiprėja nervų sistema, geriau funkcionuoja širdis, be to, organizmas pasidaro atsparesnis įvairioms ligoms. Pastaruoju metu Japonijoje iš plevagrybių sulčių buvo išskirta medžiaga, stabdanti vėžio ląstelių vystymąsi. Gal būt, netolimoje ateityje iš grybų bus pagamintu vaistai, kurie užkirs kelią šiai baisiai ligai.

NAUJIEŅOSE GALI RASTI KEIKVILKAS LA APŠI VIEŠI

Kelias Prath, 19, Watsonville, Calif. Besilmaudydama atšopų netu kovojė su širdimi — iš gimtųjų — mairėta.

Inf. Alfredas Pūsarauškas

pakviestas Jungtinių Tautų Organizacijos šešioms mėnesiams tirti tarptautiniu mastu susisiekimo tobulinimo galimybes. Pirmas jo žingsnis iš Montrealio buvo į New Yorką, kur JTO centre jis gavo instrukcijas. Po to jis išvyksta į Europą, Afriką ir kt. kraštus, kur išgars susisiekimo problemos ir JTO patiekis galimas susisiekimo tobulinimo priemonės.

Tai antras lietuvis gavęs JTO pakvietimą svarbiems uždaviniais. Prieš kelius metus prof. A. Paplauskas-Ramūnas turėjo specialią užduotį tirti švietimo klausimus, ir tuo tikslu padarė eilę kelionių per kontinentus.

Inf. A. Pūsarauškas, atlikęs uždavinį, sugrįš į savo tarnybą GNR geležinkelėje.

NAUJIEŅOMS REIKIA NAUJŲ MASINŲ

Iki šio mėto NAUJIEŅOS neprae pagatbos. Per 50 metų jos leido dienraštį, beiverstamos vien tikrai iš gamtos prenumerafos, skelbimų, spaudos darbe ir patarimų uždirbtai pinigai. Niekad dienos atsarę neturejome, bet per 50 metų dienraštį spausdino ir tebespausdina.

Galėtume ir toliau taip verstis, bet jaučiame, kad mūsų nauja naujėji laikai. Visa pasaulio pramonė turi persitvarkyti, prisitaikyti prie naujesnių geresnių ir kai kuriais atvejais net pigesnių gamybos procesų. Pirmo pramonė statosi naujas krosnis, geležinkeliai išsiai naujus lokomotivus, spausdinimo pramonėje taip pat padaryta didelė pažanga. Dagelei didesniųjų dienraščių naujos naujas masinas.

NAUJIEŅOMS taip pat reikia naujų masinų. Vieną kitą spaudoos darbų masiną ir mes esame įsigiję, bet didžioji masina yra ta pati, kurią nusipirkome prieš 50 metų.

Modernios spaustuovės masinos brangios. Jeigu pirmą kartą nusipirkti masiną už kelių šimtų ar kelių tūkstančių dolerių, tai šiuo dienraštis masinoms reikia išleisti dešimtis tūkstančių dolerių.

NAUJIEŅAS įsteigė Amerikon atvažiavę lietuviai, kurie jautė, kad reikalingas teisingas ir tikslius informacijos šaltinis. Jas rėmė platus Amerikos lietuvų sluoksnis. Per 50 metų NAUJIEŅOS tarnavo Amerikos lietuvų visuomenei ir kovojo už Lietuvos laisvę. Todėl dabar ir kreipiamės į visuomenę.

Minėdami 50 metų sukaktį, norime sudaryti reikalingas sumas pinigų, kad galėtume atnaujinti spaustuovės masiną ir galėtume leisti dienraštį dar kitą pusimilį metų. Mums reikia naujo preso, reikia masinių foto reprodukcijoms ir kitoms spaudoos darbams. Esame įsteigę NAUJIEŅŲ MASINŲ FONDĄ ir prašome visų mūsų draugų ir rėmėjų pagalbos. Pinigus prašome siųsti tokiu adresu:

NAUJIEŅŲ MASINŲ FONDAS, 1739 S. Halsted St., Chicago 8, Illinois NAUJIEŅŲ BENDROVĖ

Rudeninis Naujienų
PIKNIKAS
įvyks sekmadienį, š. m. rugpiučio mėn. 23 dieną
BUČO SODE
Patarlante iš anksto tą dieną skirti Naujienų piknikui

STAR-SPANGLED SHOPPING GUIDE

★ **U.S. SAVINGS BONDS** ★
This is the way to...
★ **U.S. SAVINGS BONDS** ★
This is the way to...
★ **U.S. SAVINGS BONDS** ★
This is the way to...
★ **U.S. SAVINGS BONDS** ★
This is the way to...
★ **U.S. SAVINGS BONDS** ★
This is the way to...

Keep freedom in your future with
U.S. SAVINGS BONDS
1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

MINETINOS SUKAKTYS

Sielodamiesi Lietuvos laisvimo reikalais ir jos nepriklausomybės atstatymu, neprivalome pamiršti kitos lemtingos mūsų pareigos — tautinės gyvybės bei tautinės sąmonės išlaikymo. Jei mūsų valstybės politinę laisvę tuo tarpu lemia brutali okupanto jėga, tai tautinę gyvybę ir sąmonę turime išsaugoti patys — mūsų tautinis atsparumas. Lietuvos gyvybės ir tautinės sąmonės išlaikymo sargybona esame visi pašaukti ir įpareigoti.

Ne tik mes, senesnieji, turime išlikti tautiškai sąmoningi ir lietuviško charakterio žmonės, bet privalome ir mūsų jaunojoje kartoje išugdyti tautiškai sąmoningą lietuvišką charakterį — kilniai vykdyti mūsų prigimties suteiktą žmogaus lietuvių pašaukimą. Todėl ne tik patys turime išlaikyti, bet ir mūsų jaunajai kartai padėti įsisavinti tautinius papročius bei religines tradicijas, įsigyventi ir savąsias pasakas bei dainas, literatūrą ir meną, pažinti istorinius mūsų tautos žygius bei didžiąsias tautos asmenybes, kaip gyvuosius mūsų tautinio charakterio pavyzdžius. Per visa tai tautos dvasia įeina į mus ir padaro mūsų reikšėjais, lietuviško charakterio asmenybėmis. Per juos sukrauname ir nešiojamės savyje tą didį tautinį turą: dvasinį tėvų žemės atminimą ir istorinį mūsų tėvų žygių prisiminimą.

Tais tikslais Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Vyr. Valdyba paskelbė 1964 metus — Donelaičio metais. 1964 m. sausio mėn. 1 d. sukako 260 metų nuo Kristijono Donelaičio gimimo. Donelaitis savo dvasinio genijaus jėga išklė lietuvių literatūrą į pasaulinę plotmę ir įsiriškio XVIII amž. Europos literatūroje. Savo "Metuose" jis atskleidė ano meto lietuviško gyvenimo papročius, nupiešė senųjų lietuvių tipus, socialinio gyvenimo tradicijas, išklė religijos reikšmę, lietuviškas neteisybes. Mažoji Lietuva ir t. t. Jis lietuvius mokė nepasiduoti svetimam įtakai, žadino patriotinę sąmonę, kūrė meilę savajai kalbai, skelbė prieštaravimą svetimam kolonializmui. Nepriklausomybės laikais per mokyklas Donelaitis pasiekė visą lietuvių tautą. Šiandien jo raštai ir asmuo kalba į mus iš 250 metų praeitais. Jis yra to krašto atstovas, kuris šiandien itin rusinamas.

Kita šiais metais reikšminga sukaktis, tai lietuvių Spaudos uždraudimas. 1864 m. sausio mėn. 1 d. Muravjovo įsakymu buvo uždrausta vartoti lietuviškas raides mokyklose, o generalgubernatorius Kaufmanas tą įsakymą išplėtė visai spaudei. Po keturiolikos metų kietos kovos — 1904 m. gegužės mėn. 7 d. draudimas buvo atšauktas. Tad šiais metais minime 100 metų nuo spaudos uždraudimo ir 60 metų spaudos atgavimo sukaktis. Šiuo metu, kai Lietuva neša didžiųjų rusų priespaudą, kai Lietuvoje brukama lietuvių kalbos žodžiais išversta ta pati rusų, bolševikinė, spauda, pravartu prisiminti

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVŲ ŽMONĖS; DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI, JIE ŽINO, KAD "NAUJIENOS" PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RAŠTUS

anos kovos už lietuvišką spausdintą žodį metus. Juk lietuvių spaudos uždraudimas ir su juo susieta kova visos Europos istorijoje neturi sau lygaus pavyzdžio! Ir tada lietuvių tauta buvo palikta viena, bet pasitikėjo Dievu ir teisingumu. Ir tada tūkstančiai lietuvių ėjo į kalėjimus, ar Sibiro tremtį, buvo visai kankinami, kol lietuviška spauda buvo atgauta. Lietuviškų raidžių sugražinimas lietuviškai spaudai nebuvo kokia rusų valdžios malonė, bet 40 metų trukusios mūsų tautos sunkios kovos dėl savo spaudos išdava. Caro žandarai ir visa policija pralaimėjo šią kovą, o lietuvių tauta toje kovoje ne vien sukūrė savąją literatūrą, bet dar sustiprėjo tautiniu bei politiniu atžvilgiu — susiprato, užsigrūdino. Ta sunki kova dėl savosios spaudos mus įpareigoja labiau pamilti spausdintą lietuvišką žodį, juo gaivintis patiems ir jį perduoti gyvą jaunajai kartai.

Šiuos gyvos lietuviško tautinio gyvastumo šaltinius, ypač reikšmingą Donelaičio asmenybę, kurios vardu pažymėti šie 1964 metai, vertai paminėkime, iš tų tautinės gyvybės versmų pasisekime naujų jėgų, kurių esame labai reikalingi mūsų likiminėje kovoje.

Visi įgaliotiniai prie kraštų valdžių, apylinkių valdybos prašomi suruošti atitinkamus paminėjimus. Vokietijos Krašto Valdyba stengsis pagelbėti, ypač parūpindama paskatintikus. Prašome tik laiku kreiptis.

PLB Vokietijos Krašto V-ba

Vėžliai

Vėžliai nuo priešų gelbstis ne dantimis, kaip plešrieji žvėrys, ir ne greitomis kojomis, kaip kiškiai ar stirmos, o kietais šarvais. Sakoma, kad net pervaziavus sunkaus vežimo rauti, vėžlys gali likti sveikas.

Šarvai dengia visą vėžlio kūną. Jie sudaryti iš dviejų dalių: beveik visiškai plokščios apatinės ir gaubtos viršutinės. Sausumoje gyvenančių vėžlių viršutinės šarvas yra gaubtas daugiau, vandenį gyvenančių — mažiau. Apatinis ir viršutinis šarvai šonuose sujungti kremzliniu audiniu. Galuose yra angos. Pro vieną iš jų vėžlys iškiša priekines kojas ir galvą, pro kitą — užpakalines kojas ir uodegą. Pažūles pavojų, vėžlys galūnes įtraukia į šarvus. Šarvai ne tik gelbsti nuo priešų, bet ir atstoja išorinius griaučius.

Vandenį vėžliai gerai plauko ir nardo, gali ilgoką laiką išbūti po vandeniu, tačiau sausumoje vaikšto lėtai. Žodis "vėžlija" geriausiai nusako vėžlio tempus.

Vieni vėžliai gyvena sausumoj, kiti vandenyje, tačiau, veistis visuomet išsina į krantą. Čia į duobutę patelės deda kiaušinius ir užberia žemėmis. Kitais metais iš kiaušinių išrieda vėžliukai.

Pasaulyje yra apie 200 vėžlių rūšių. Vieni jų maži, kiti užauga iki dviejų metrų ilgio ir sveria 500-600 kg. Didžiųjų vėžlių mėsa yra valgoma. Lietuvoje gyvena tik viena vėžlių rūšis — balinis vėžlys. Jis užauga iki 25 cm. ilgio. Labai retas. Randaamas kai kuriuose Lazdijų, Eišiškių ir kituose dumbliuose ežeruose.

Mėgsta stovičius vandenį. Minta augaliniu maistu, varliagyviais, žuvimis. Į sausumą dažniausiai išsina naktį. Dieną praleidžia vandenyje. Žiemai įsirausina į dumblią ir užmiega.

K. Gimūnas

RITA FLORIAN, centre, liūtu tramdytoja mėgina priprašyti vieną iš jos keturių liūtu grįžti į narvą (dešinėje). Jos liūtai ištrūko ir sukėlė paniką Katanijos gatvėse (Sicilijoje). Kaip ten bebūtų buvę, Rita! pavyko pagaliau surinkti visus liūtus ir įvilioti juos į narvus.

L. KVEČAS

JUGOSLAVIJA SVETIMŠALIO AKIMIS

1964 m. vasario m. pabaigoje iš Vilacho (Austrijoje) 3:30 val. nakties išvykau Jugoslavijos Ljubljanos (buv. Ljubach) miestą. Prie sienos traukinyje policijos pareigūnai patikrino užsienio pasą ir vizą, toliau prisistatė pareigūnas su pilnu portfeliumi jugoslaviskų dinarų išeikti mano užsieniečių pinigais. Už nepilnus 60 dolerių gavau virš 40,000 dinarų (keitimo kursas — 1 doleris 750 dinarų).

Į vagonų skyrių dažnai nosį kaisiojo baltu žiursto pasipuošęs, su krepšiu rankoje jugoslavai, siūlydamas alaus ir vaisvandenių. Apie 8 val. rytmečio traukinys sustojo Ljubljanos gelež. stotyje. Tenai tarp perono besimašančių žmonių pamačiau vienuolį.

"Reiškia, tikyba labai nėra persekiojama", pagalvoju sau, stebėdamas komunistinio krašto išorę.

Geležinkelio stoties bufete apčiai prikrauta visokių maisto gaminių. Didoka keptos kiaulienos porcija 200 dinarų. Suvalgau, išgeriu limonado (55 dinarai) ir išeinu žvalgytis sustojimo vietos — viešbučio. Stotyje ir aplink stotį pilna žmonių. Sustojimo vietoje stovi po keliasdešimt atvežusių darbininkus ir keleivius autobusus ir vis kiti atvažiuoja.

Artimiausias viešbutis apie pusę kilometro nuo stoties. Nešdamas čemodanų žygiuoju. Viešbutyje porterio patalpa apstota žmonių. Vieni apmoka saskaitas ir išvyksta, o kiti registruojami, kaip naujai atvykę. Svečiai apsirėngę gerai kostiumais, turi pilnus nupėnėtus veidus. Galvoju, kad tai daugiausiai valdančioji klasė.

Viešbutis mieste bene geriausias. Nakvynė kainuoja virš 3 dolerių. Pietus valgau viešbučio restorane. Valgis iš 4 ar 5 patiekalų. Viskas gerai pagaminta — gardu ir didelės porcijos. Sumokėjau 1,70 dol., bet tokių karališkų pietų niekur kitur neteko valgyti.

Einu pasižvalgyti į miestą. Miestas senoviškas; da ž n a i kreivės ir siauros gatvės. Visur prieš akis krautuvės, mažos ir didelės, atrodo, kad jos yra paliktos tos pačios, kokios buvo senais laikais. O kas labiausiai domina, tai, kad jos visos pilnos prekių, gerų prekių ir laukia pirkėjų, kad atneštų valiutos. Vyriškis kostiumas kainuoja tarp 20-35 dolerių, batai — 4-8 dolerių. "Samo posluživanje" restoranuose galima neblogus pietus pavalgyti už pusę dolero. Vietiniai žmonės apsirėngę neblogai ir pagal Vakarų Europos stilių. Kas antras arba trečias užkalbintas kalba vokiškai.

Pernakvoju ir kitą dieną išvykau traukiniu į Rijekos (buv. Fiumės) miestą prie Adrijos jūros. Apie 50 km. nuo Adrijos jūros ruože prasi-

nu 80,000, reiškia daugiau negu dvigubai. Perkant ką nors krautuvėse už dolerį moka 1,000 dinarų, tad šiuo būdu keičiant mano pensiją, pastaroji siektų 107,000 dinarų. Fabrikų darbininkai per mėnesį uždirba 20-30,000 dinarų. Prekybos įstaigos tarnautojai žymiai mažiau.

Prekybos įstaigos yra suvalstybtos — personalas: vedėjai ir pardavėjai. Tačiau krautuvė išvaizda nėra atsilikusi — prekės patraukliai išstatytos languose. Net yra konkurencija — jei kuri krautuvė daro didesnę apyvartą, tai tos krautuvės vedėjas gauna pagirimus ir geresnę darbovietę.

Buvę partizanai dabar užima geriausias butus, mokėdami žemas nuomas, pav. už 4 didelius kambarys ir virtuvę mėnesiui tik 10 dolerių. Taip pat proteguojami jie ir darbo bei tarnybos atžvilgiu. Tai yra gerbiamas luomas.

Aš irgi turėjau butą pas buvusį partizaną. Jis gyvena liuksusiniame name rajone, Tito paveikslų pamatysi ne tik raštiniuose, bet ir prekybos įstaigose. Į Rijekos miestą man esant buvo atvykęs Tito su Alžiro diktatoriumi Ben Bela. Palydovų eilėse matėsi — dažnai liuksusiniai — automobiliai.

Vaikščiojant po miestą dažnai sutinki vienuolius pavieniui arba po kelis. Į bažnyčias žmonės renkasi, atrodo, be baimės. Austrijos "Kurier" laikraštys buvo rašyta, kad tarp Jugoslavijos ir Vatikano laukiama diplomatinė santykių sunormavimo. Bet daugiau nieko nebegirdėti.

Paminėtina, kad Jugoslavijoje yra maži atlyginimai. Pav. valdininkai su aukštuoju mokslu algos į mėnesį gauna 30-40,000 dinarų. Aš Amerikos pensininkas mėnesinį atlyginimą išvertus dinarais gau-

TEISINĖS PAGĖLBS DRAUGIJOS

Daugeliui mūsų vienu ar kitu mūsų gyvenimo metu reikia teisininko pagelbos. Mums jo reikia sutarčiai surašyti ar padėti išspręsti kokį kvirovą ar už mus kalbėti teisme. Mums gal reikės jo patirties ir išsilavinimo tam, kad sužinoti, kokias turime legalias teises ir ant kiek rimta yra mūsų problema.

Ne kiekvienas tačiau gali turėti pakankamai pinigų advokato išlaidoms padengti tuo metu, kai jam daugiausia reikia teisinio patarimo ir teisinės pagelbos. Šio fakto šviesoje patys teisės profesijos nariai pradedo prieš maždaug 50 metų organizuoti tarnybas, suteikiančias teisinę pagalbą tiems, kurie atsidūrė bėdoje ir neturi pinigų atsilyginti teisininkui.

Šiandien yra daugiau negu 100 teisinės pagelbos draugijų, esančių JAV miestuose ir kaimuose vietose. Tai biznis, kuriame pinigais nėra operuojama, nes klientai nemoka už patarnavimus.

Šios draugijos yra surištos į tautinę organizaciją su savo būstinė Čikagoje, jos nėra vienodos savo klientūros ar specifinės pagelbos atžvilgiu. Jos visos tačiau turi bendro tame, kad yra išlaikomos vien tik iš fondų, kuriems aukoja publika.

Paskiros teisinės pagelbos draugijos ar įstaigos turi apmokamus darbuotojus, paprastai keletą raštines darbininkų ir direktorių. Teisinės tarnybos turi gana didelę grupę teisininkų, kurie savanoriškai paskiria dalį savo laiko teisei pagelbai ir kuriems negauna už tai jokio atlyginimo.

Kiekvienas teisininkas atvyksta į teisinės pagelbos draugijos įstaigą specifiniam laikotarpiui kur kadaise tik turtingieji gyvena. Tačiau aš už 10 dienų jam mokėjau tik už vieną kambarį 8,000 dinarų, lygiai tiek pat, kiek jis moka už visą bu-

svaitės bėgyje ir diskutuoja su jam paskirtais klientais jų problemoms ir reikiamybėms. Daugelis šių problemų išsprendžiamos patoj įstaigoje be jokios teisinės akcijos.

Tačiau yra atvejai, kurie negali būti išsprendžiami įstaigoje ir turi būti perduodami teismams teisei akcijai. Tokiais atvejais teisinės pagelbos draugijos advokatas patarnaus, kaip kliento advokatas ir gins jį teisme pagal visas savo išgales ir žinias, lygiai taip, kaip ir gindamas privatu klientą, pilnai jam atsilyginusį.

Vyrai ir moterys, ateinantieji į teisinės pagelbos draugiją, yra ten siunčiami teismų, ligoninių, socialinės labdaros agentūrų ir paskirytų teisininkų bei gydytojų. Asmuo, reikalingas draugijos pagelbos, gali turėti gerą uždarbį, bet turėdamas išlaikyti didelę šeimą, neturi pakankamai pinigų atsilyginti savo advokatui. Be to, jis gal būt serga ir negali dirbti.

Tokiu būdu teisinės pagelbos draugijos eina pagal lankstų standartą, sprendamos žmogaus priimtinumą, ateinančios ieškoti teisinės pagelbos. Nereikia ir sakyti, kad šios draugijos padeda visokių rasių, tikybų ir tautinių kilmių žmonėms.

A.C.N.S.

Julius Gaidelis parašė operą

Bostone gyvenantis modernus kompozitorius, Julius Gaidelis, parašė operą, kuriai libretą parašė poetas Stasys Santvaras. Opera iš mūsų laikų, maždaug 1947 metų, ir apima išievių gyvenimo epizodus, susietus su Lietuvos partizanų veikla. Tai vienos moters, kuri likimo dėliai tapo "Gyvanaše" (dėl ko ir opera pavadinta tuo vardu), tragedija. Opera tragiškai ir baigiasi. Operoje yra ir choras ir baletas. Visa vyksta nūdieniškoje dvasioje.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

STANDARD FEDERAL

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4192 ARCHER AVE. — CHICAGO, ILLINOIS 60632

Telef.: Virginia 7-1141

TURTAS — \$87,000,000 **REZERVAI — \$8,500,000**

Už taupymas mokame dividendą kas 3 mėnesiai

PASKOLOS NAMAMS ĮSIGYTI AR TAISYTI

VALANDOS:

Pirmad.	9 iki 8 v. v.
Antrad.	9 iki 4 v. v.
Trečiad.	nedirbama
Ketvirtad.	9 iki 8 v. v.
Penktad.	9 iki 4 v. v.
Šeštad.	9 iki 12 val.

JUSTIN MACKIEWICH, Jr.,
Prezidentas

INVEST IN UNIVEST

PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

CURRENT Dividend Rate

4 1/2%

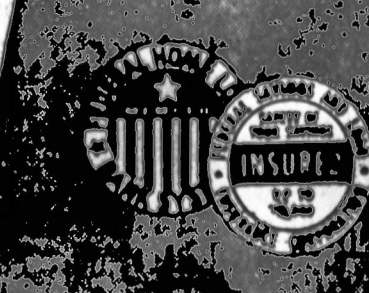
per annum

Effective April 1, 1960

UNIVERSAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

780 S. HALSTED STREET
CHICAGO 8 ILL.
Phone: Haymarket 1-3070

* Universal Investment Share Account

4 1/2% **5%**

current dividend on investment bonus

4 1/2% DIVIDENDĄ MOKAM UŽ VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS

4 metų investment bonus sąskaitam mokam 4 1/2% dividendą kas penkis ir olis 1/2% per metus mokam pabeigę 4 metus.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4071 ARCHER AVENUE CHICAGO 32, ILLINOIS

Valandos: pirmad., antrad., penktad. ir šeštad. 9:00 r. — 4:30 po pietų; trečiadieniais uždaryta; ketvirtad. 9:00 r. — 8:00 val. val.

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ IR
GERKLIO LIGŲ
PRITAIKO AKINIUS
2838 W. 46th STREET
Ofiso telefonas: 4-3229
Resid. tel.: WAInbrook 5-5074
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12 val.
iš ryto ir nuo 7 iki 9 val. vak.
Tretadienis. Kita laiku susitarus.

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 69th STREET
Val.: kas diena po pietų 1-3 val. 7-8
tikrai antrodieniais ir penktadieniais.
Tretadien. ir sekmadien. ofisai uždaryti.
Rez.: 3241 WEST 69th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGAS
PR 6-1795 HNS 312-95-0523
425 N. LIBERTY ST. R. 25
ELGIN, ILL.
Valandos pagal susitarimą

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HENLOCK 4-5849
Resid.: 388-2288
OFISO VALANDOS:
Pirmadien. ketvirtadien. nuo 1-4 ir 7-9
antrod. penktadien. nuo 1-4 ir 7-9
Tretadien. ir sekmadien. uždaryti.

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Akuterija ir moterų ligos
4157 ARCHER AVENUE
OFISO VALANDOS:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 popiet.
Tretadienį pagal sutartį.

DR. BR. GAIZIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1-3 ir 5-8 val. po pietų
Kasdien. Šeštadieniais 1-4 val. p. p.
Tretadieniais uždaryta.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 69th STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Tret. ir šeštadien. uždaryti.
Ofiso tel.: PORTLAND 7-6900
Resid. tel.: 6-ARDEN 6-7278

DR. Aldona A. Juška
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą,
išskyrus tretadienį ir šeštadienį.
2422 W. MARQUETTE ROAD

DR. A. KAVALIUNAS
VIDAUS IR KRAUJŲ LIGŲ
2300 W. 51st STREET
Ofisai: PROSPECT 4-1778
Resid.: TRIANGLE 3-0281
Prieimimo valandos: Pirmadien. Antrod.
Ketvirtadien. ir Penktadien. 2-4 val. p. p.
ir 6-9 val. vak.
Kita laiku pagal susitarimą.

DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
2856 W. 66th STREET
Val.: pirmadien. ir ketvirtadien. 1-4 popiet.
antrod. ir penktadien. 5-8 val. vak.
Ofiso tel.: HE 4-1018 arba RE 7-9700
Residencijos: PR 4-9901

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
Prieimimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir
nuo 1-3 val. po pietų. Šeštadien. nuo
9-12-300

DR. A. MONTVIDAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3010 WEST MADISON STREET
CHICAGO, ILL.
Valandos: kasdien nuo 10 iki 12
3 p. p. Vakara: pirmadien. ir ketvirtadien.
nuo 8 iki 9 val. vakaro.

DR. P. STRIMAITIS
Bendrė praktika ir chirurgija
specialiai
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4538 SO. ASHLAND
Savaitės dienos priėmimo valandos
2-4 ir 6-9 val. vak.
Tretadieniais ir sekmadieniais uždaryti.
Ligonius priima tik susitarus
telefonu.

DR. L. SEIBUTIS
INKSTŲ, ŠLAPIMŲ IR ŠLAPIMO
TAKŲ CHIRURGAS
Ofisai: Naujas adresas: 2454 West
71st St. (71-oji ir Campbell Avenue
kampas), tel. 776-2609; 30 N. Michi-
gan Ave. Suite 908, tel. CE 4-7764.
Valandos pagal susitarimą.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGŲ
Ofisai: 3532 WEST 59th STREET
Tel.: PR 9-1221 arba PR 6-4577
Ofiso val.: pirmadien. antrod. tretadien.
ir penktadien. 1-4 ir 6-9 val. vak.
Šeštadieniais 2-4 val. po pietų ir
kitu laiku pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso tel.: HENLOCK 4-2123
Resid. tel.: WILSON 8-6195
Prieimimo valandos: kasdien 1-4 ir 7-9
Jei neatlikiama, tel. ofis. GI 8-6195
arba GI 8-6198

DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
754 WEST 36th STREET
(Kaimas HENLORD ir 35-oje gatvėje)
Prieimimo valandos: kasdien 1-4 p. p.
ir 6-9 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p.
Tretadien. ir sekmadien. uždaryti.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDIAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protėzės Med. Būdas
Ofisai: Speciali pagalba kolumb.
(Arch. Support) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-11.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago 29, Ill.
Telef.: PROSPECT 4-5044

DR. G. SERNER
LIETUVIŲ AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patirtimas
Tel.: Yards 7-1825
Pritaiko Akinius
Ereivės Akis
Ištaiso
Ofisai ir Akinių Dirbtuvės
753 WEST 36th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8
Tret. uždaryta. Penkt. ir šešt. 10-3
val. po pietų. Arba pagal susitarimą.

Dr. Ant. Rudokas, Opt.
4455 SO. CALIFORNIA, YARDS 7-7381
Tikrina akis, pritaiko akinius,
keičia stiklus ir rėmus.
Valandos: 1 v. p. p. iki 8 val. (tretadien.
uždaryta), šeštadien. 10 ryto iki 1 p. p.

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai - pilna apdrauda
2824 KALINA
R. SERENAS
2047 W. 57th PL. WAInbrook 5-3000

MOVING
Apdraudimas perkraustymui
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILKAS
3415 So. LITUANICA Avenue
Telef.: PROSPECT 4-1022

GRADINSKAS
SIENLIGES
atsitiktinai, vėstų ir šausų
urg turėsit - pirk oro vėsintuvą
J. G. Television Co., 2512 W. 47 St.
Pronitor 6-1798
Radaiši • Pustogrebi • M-PI
steris

SOPHIE BARCUS
RADIO SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1400 KŲ A. M.
Lietuvių kalba: Kasdien nuo pirmo-
dieno iki penktadienio 10-12
val. ryt. Šeštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryt.

Vakarų rubrikos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HENLOCK 4-2413
7159 SO. WASHINGTON AVE.
CHICAGO 28, ILL.

**NAUJŲ administracija turi
daug gražių ir sėkmingų kny-
gų, kurios patina tik vi keli
dolerius pigiai. Knyga yra ge-
rausias žmogaus draugas, tad
ir Tamsia įsigyk bent kelias to-
kių knygas.**

**SKAITIK IR KITAM PATARI
SKAITIKI NAUJENAS**

**Nesisekė Kulipkas
paversti vandeniu**

Ką gali padaryti pamiršusi ragana
LUSAKA, Šiaurinė Rodezija, Afrika. — Vienos pamirštos fan-
natikės "raganos" Alice Lenshi-
mą sukurstyti ietimis ir lankais
ginkluoti Lumpa genties kareiv-
ius dviejuose S. Rodezijos kaim-
uose mirčiai subadė 50 žmo-
nių ir išlikusias gyvas moteris
su vaikais, suvarė į šiaudines pa-
liepes ir jose sudegino.

Teroro apimtį žmonės bėga,
kas kur bėsimydamai. Esama
žinių, kad Chipwata ir Etmabuo-
do kaimelių skerdynės tie lum-
pos išskerdė 200 vyrų, moterų ir
vaikų. Apie 1,600 afrikiečių pa-
bėgo į Mulangą misiją už 20 my-
lių nuo skerdynių vietos, įsek-
dami apsaugos nuo Lumpu gen-
ties "pranašės" Alice Lenshi-
mos, kurios "išpažintojai" jau
daugiau kaip savaitę vertėsi žu-
dynėmis, gaisrais, padegtojais
ir plėšikavimais per daugiau kaip
savaitę laiko.

Alice Lenshima tose šiaurinėse
Rodezijos srityse "veikia" jau
daugiau kaip 11 metų ir per tą
laiką yra įsigijusi vietinių elia-
vių neapsakomą pasitikėjimą,
juos įtikindama, jog buvo miru-
si ir po 3 dienų kėlėsi iš numiru-
sių su tikslu išrauti iš šaknų ra-
ganavimą. Nors yra išauklėta
griežtoje Skotų bažnyčios dvasio-
sloje, pagaliau pati atkrito į
stambeldybe ir išvystė nuosavą
raganavimo kultą.

Savo tikintiems pasekėjams ji
įkalbėjo, kad susikovus su "tikė-
jimo priešais" reikia garsiai rėk-
ti "Jericho! Jericho!" ir visos
priešų kulkos pavirsta vande-
niu.

Sitokių magišku šūkiu apsi-
ginklavę raganos vyrų užpuolė
savo valdžios — šiaur. Rodezi-
jos min. pirmininko Kenneth
Kaunda kariuomenę, bet kai Ka-
unda vyrų šautuvų kulkomis
apė 65 ty kariuomenę paklojo ne-
gyvais, Lumpu kareivių tarpe
kilo didelis nušėvyimas. Niekas
netrukus, ragane visiems savo
tikintiems atspausdino tam
tikras "pasportus" ir dangų", ku-
riais "garantuojama" visiškai ne-
hečiamybė ir šakė eiti į kovą
iki mirties su valdžios 1,200 ka-
riuomenės ir 200 ponesijos vyrų.

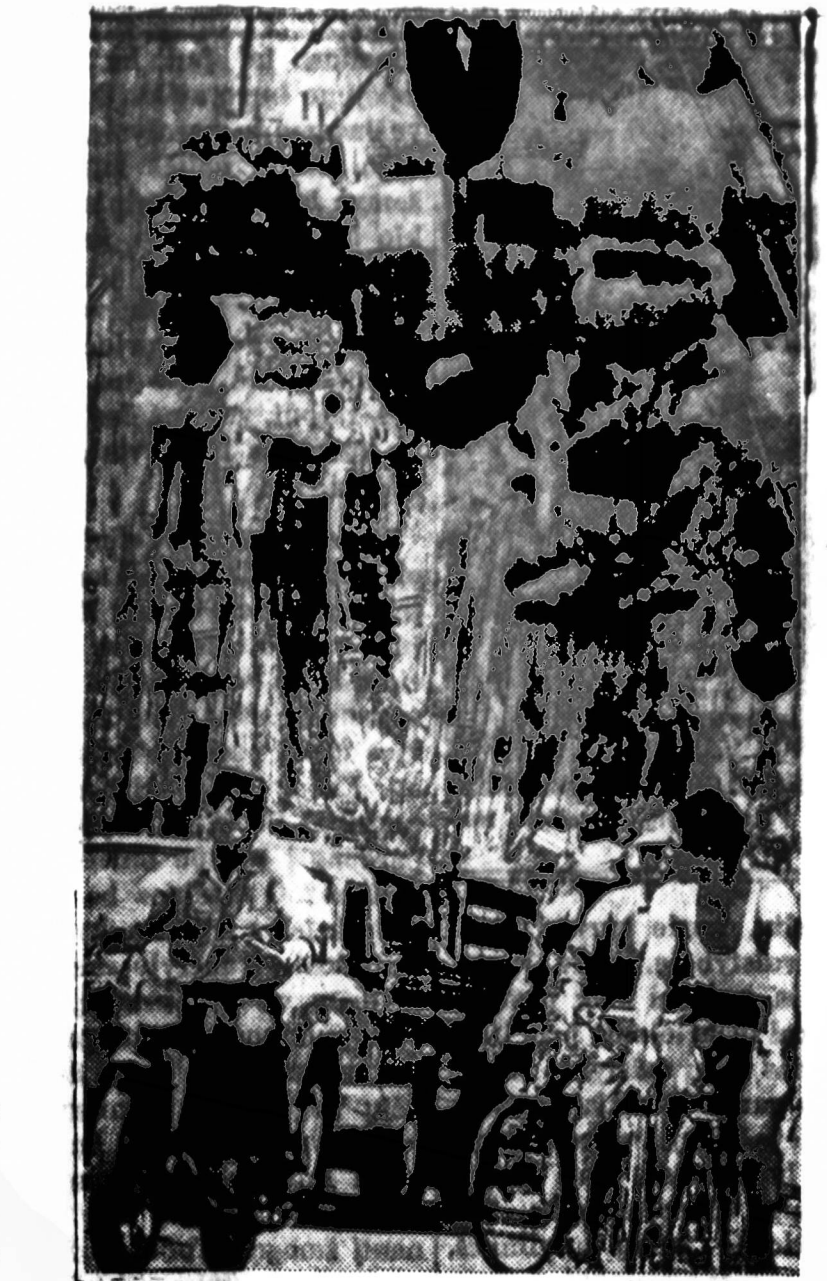
Praetę ketvirtadienį tais pas-
portais apstipintę Lumpos puo-
lė valdžios kareivių būstinę, bet
kai šie mazaisiai 65 lumpas ne-
gyvais paklojo, lumpų tarpe ti-
kėjimas pradėjo svyruoti. Val-
džios kareiviai nužygiavė į Sione
kaimą, esantį per 800 mylių nuo
Lusaka, patinę raganos sektos
vyrų būstinę, bet pati raga-
nė Alice Lenshima pabėgo ir slap-
stosi Kasomo kaime, bet valdžia
vengia ją areštuoti, bijodama
dar didesnio jos pasekėjų smur-
to.

**"Mažoji lietuviška
tarybinė enciklopedija"**

"Mažosios lietuviškosios tary-
binės enciklopedijos" medžiagos
pirmoji dalis Vilniuje atiduota
spaudai tik šiuo metų liepos mė-
nesi. Apie paruošiamąjį darbą
Vilniaus "Eltos" korespondentė
informavo vyr. redaktoriaus
prof. Matulio pavaduotojas P.
Ulevičius. Pagrindinis tos enci-
klopedijos tikslas, Ulevičiaus žo-
džiais, "visapusiškai marksis-
tiškai nušviesti istorinį lietuvių
laivos vystymąsi, parodyti Lie-
tuvos liaudies laimėjimus..." Jan
tie žodžiai ganėtinai nusako viso
šio leidinio dvasią bei tikslą.

Pagal Ulevičių, pav. pirmame
tome bus plačiai rašoma apie ko-
vą prieš buržuazinius nacionalis-
tus, bus plačiai straipsniai
apie ateitinius pasaulinius pili-
timą praeityje ir dabar. Atski-
ruose straipsniuose bus rašoma
apie uždavinio lietuvių ir "ypač
apie aktyvius pasipriešinimo juo-
mo veikėjus". Redakcijoje ko-
legijoje dirba 100 naryų. Visu-

**SKAITIK PARS IR PARAGAI
JOS VIEGAS RASO MIEGUS
KINGUS SKAITIKI
NAUJENAS**

VAIZDAS GATVEJE — Motociklistai ir dviratininkai lyg lenky-
hisoje, važiuodami Hirasukoje, Japonijoje po festivalio dekora-
cijoje skaitais.

se trijuose tomuose numatyta tytas užbaigti 1968 m., o tiražas
daugiau kaip 25,000 straipsnių (kaip ir pridera agitaciniams lei-
ri ir apie 2,800 nuotraukų, piešinių, dūnių — E.) busias "masinis" —
reprodukcijų. Leidimas numa- 60,000 egz. (E)

**Poetę MARIJĄ SIMS,
jos vyrui
Dr. Jonni Sims**

mirus, liūdesio valandoje, giliai
užjaučiame ir kartu liūdime.

LIETUVIŲ ŽURNALISTŲ S-GOS DETROITŲ SK. NARIAI:

- J. Gaizis, S. Garliuskas, A. Grišius, P. Januška, J. Kriztiūnas,
- V. Kukuš, V. Mingelis, F. Motuzas, A. Nakas, V. Pauza, V.
- Purimas, V. Šetėnis, S. Šilys ir A. Žiedas

**A. A.
LEONAS ARTIS (ARTIČAUSKAS)**

Gyveno 6937 S. Arifasli Ave.
Mirė 1964 m. rugpjūčio 2 d., 5 val. rytą, sulaukęs pusės amžiaus.
Gimęs Lietuvoje, Panevėžio apskrityje, Naujamiestio parapijoje.
Amerikoje išgyveno 52 metus.
Patiško nuilūpė penktos seserys: Domicelė Musdelkis, Anetė Churas,
Stepanija Jurskevičius, Luy Kondrotas ir Elena Piltauskas ir jų sei-
mos, brolis Stanislovas, pusbrolis Steponas Ugnonaukas su šeima, pus-
seserė Bronė Garmis su šeima ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.
Priklausė prie Dariaus-Gireno Amerikos legiono posto Nr. 271.
Kūnas pasarvotas Mažeika-Evans koplyčioje, 6945 So. Western Ave.
Tretadienį, rugp. 5 dieną 9 val. rytą, bus lydimas iš koplyčios į
Gimimo Pan. Sventosios parapijos bažnyčia, o po gedulinių pamaldų
bus laidojamas Sv. Kazimiero kapinėse.
Visi a. a. Leono Artis gimiečiai, draugai ir pažįstami nuosirdžiai
kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnau-
vimą ir atsiviečijimą.
Nuilūpė lieliai: sėstyrys, brolis, pusbroliis ir kiti gimiečiai.
Laidotuvių direktorius Mažeika-Evans, tel. RE 7-6600.

13 metų mirties sukaktis

**A. A.
FRANCES NORKUS - VAIVADAITE**

Gyveno 6635 So. Sacramento Ave. Telefonas HE 4-1369
Mirė 1961 m. rugpjūčio 4 dieną, sulaukusi 47 metų amžiaus. Gim-
ė Lietuvoje, Biršų apskr., Kuprėliškų parap., Zadeikių kaime.
Amerikoje išgyveno 38 metus.
Patiško nuilūpė vyras Klem, sūnus Eduardas, sesuo Ona Kelly, įvo-
sė Jonis ir jų šeima; brolis Povilas Vaivada, jo dukterė Norina, bro-
liukas M. Norkius ir jų šeima; 2 pusbroliai: Povilas ir Juozapas Vi-
tentalis ir jų šeimos; pusseserė Veronika Glendė ir jos šeima; Kymon-
tas ir jo šeima; daug kitų giminių, pažįstamų bei draugų. Lietuvoje
liko brolis Alfonsas, 2 seserys: Stefanija ir Veronika ir jų šeimos.
Mūsų brangiai išmirti ir seseriai pagerbti bus laikomasi Sventos
Marios Parėtos Sv. Gimimo bažnyčioje, esančioje 68th ir Washenaw
Ave. 1964 m. rugpjūčio 4 dieną, 7:00 val. ryto.
Mūsų Tavo, mūsų brangiausioji, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus
jau nebūnagi, bet mes ankčiau ar vėliau pas Tave nuolatinė. Teob-
nio Tur longva ir šlovė.
Nuilūpė lieliai:
Vyras, sūnus, Seserys ir Gimiečiai.

Moterys ginklas
Anglijoje padažnėjo užpuo-
limai ant moterų. Tuo pasi-
naudodo viena prekybos firma
ir išleido naują "ginklą", pa-
vadintą "Patarak".
Tai plokščia keturkampė dė-
žutė, kuri patogiai telpa kiše-
neje ar rankinukyje. Užtenka
paspausti mygtuką, ir iš dė-
žutės išstyksta cheminio skys-
čio srovė.
Skystis violetinės spalvos,
stiprus kvapo, akina ir troš-
kina užpuoleją. Be to, skystis
paiteka ant odos ir drabužių
sunkiai beinaikinamas dėmes.
MIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

LOVEIKIS Tarybinis
KVIETININKAS
6416 Westmont, Southbrook
I. Pagarbiam
3216 So. Halsted St. Yards 7-9888

GUZAUSKU
SUVENYRŲ MILAS SOLIŠTAS
GREGAS VIKIŠAS PRUGAUS
3443 WEST 69th STREET
Telefonas: PR 6-6669 ir PR 6-6669

GBLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Lankomumo arba išlaidų valdymo
gružuomo gėris ir valdymo, gėris
pagauginiai ir susilauk-
kapiniai gėris.
ROY A. PETRO (PUTRAMENTAS)
5225 So. Marston Ave. — 225-1222

Laidotuvių Direktorius
MAZEIKA & EVANS
6945 SO. WESTERN AVE.
TRYS MŪDERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS
MAŽESNĖS VERTĖ
Rugpjūčio 7-1968

John F. Eudeikis
Laidotuvių Direktorius
SENIUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: Yards 7-1741 — 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: Lafayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st STREET
Telef.: GRevehill 6-2345-6
1410 So. 50th AVE., CICERO
Telef.: TŪwnhall 3-2100-9
TRYS MŪDERNIŠKOS KOPLYCIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

NARIAL
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijų

AMBULANCE
PATARNAV
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYCIS
VISOSE AMERIKOS
DALYSE

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: Yards 7-1911
LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: Commodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: Olympic 2-1003
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: Yards 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 60th STREET Republic 7-1213
2314 WEST 25th PLACE Virginia 7-6672

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1138-1139
PETRAS BIELIUNAS
4848 S. CALIFORNIA AVE. Phone: Lafayette 3-3573

PERKRAUSTAS PERKRAUSTYMAS
IS TOLI IR ARTI
Juožas Naujokaitis
362251 6198 Chicago 38, Ill. Tel. WAInbrook 5-6200

Karves nekreipia jokio dėmesio žmones, net kai pastarieji važiuoja pro jas, kaip paslūtę, dviračiais. Nuotraukoje dviratininkai, lenkinyti per visą Prancūziją dalyviai, netoli Rennes, Prancūzija.

ANTANAS GINTNERIS

Jaudinančios vietovės Pensilvanijoje

Įspūdziai važinėjant po Wyomingo slėnius ir kalnus

Kai man reikėjo apsispręsti kelionei į Washingtoną, tai reikėjo pagalvoti, kokiomis priemonėmis būtų geriausiai ir tiksliausiai pasiekti, norint daug ką matyti, girdėti ir suprasti vasaros grožybes ir Amerikos krašto kelius, vaizdus, ir judėjimą. Lėktuvu nukristi yra labai paprasta ir miela; be jokio vargo, patogumai ir trumpa kelionė. Traukiniu — jau kita kalba, bet daugiau laisvės judėjimui, tačiau laiko reikia daugiau turėti. Kiti važiuoja lengva mašina, bet sako, kad jiems įskaitant kelionės maitinimą, degalus ir mašinos amortizaciją, kelionė kainavo panašiai, kaip traukiniu ar busu. Aš, turėdamas laiko ir noro daug ką matyti, nusprendžiau važiuoti busu. Tuomet į Washingtoną —

Amerikos Lietuvių Kongresą važiuoju pilnas busas delegatų nuo įvairių lietuviškų draugijų, kurie buvo labai laimingi, patenkinti ir linksni. Toji kelionė turėjo vieną tikslą — gražiai atstovauti mūsų organizacijai, dalyvauti kongrese, pamatyti Washingtono miestą ir jo apylinkes, parsivežti naujų idėjų, sumanymų ir gerų norų toliau jungtinėmis ir išjudintomis širdimis tęsti bendrą Lietuvos išlaisvinimo kovą.

Dabar, kai aš rengiausi kelionei į tolimąją ir gražiąją Pensilvaniją, daug negalvoju. Pereitoje kelionėje buvau patenkintas, kad pasirinkau susisiekti priemonę autobusu, kuris buvo ekskursinis, apie 40 žmonių, ir važiuoju tiesiai į Washingtoną. Dabar reikėjo pasinaudoti keleiviniu autobusu, kuris eina greitkeliais į Pensilvaniją. Vadinasi, bus važiuojama kitais keliais ir kitomis vietovėmis. Be to, bus didesniuose miestuose persidėmami ir nauji keleivių įsėdimai. Tačiau tai mane visai negadino. Žinoma, būtų buvę įdomiau važiuoti bent porai asmenų į tą pačią paskyrimo vietą, bet jų neatsiradus, nutariau keliauti vienas. JAV nepriklausomybės šventės išvakarėse nuvykau į Čikagos didmiesčio centrą, įsėdau į autobusą, sumokėjau \$24.00 iki Wilkes Barre, Pa., ir svarbiausia — gavau pasirinkti gerą vietą — pirmoje sėdynėje iš priekio, kad galėčiau viską matyti, stebėti, sekti, įsigyventi, suprasti ir atsiminti. Tokia vieta buvau patenkintas. Pilnas busas nepažįstamų žmonių buvo labai ramus, ir kelionė prasidėjo, kai soferis pranešė, kad jau paliekame Čikagą ir nurodė per garsiakalbį tvarką, sustojimo vietas ir kai įsigijome po pagalvėlį kelionei. Tai buvo apie 2 val. po pietų, kai artėjome prie East Čikagos, Gary, Indianos. Paskui Amerikos greitkelio, po 70 mylių per valandą, pradėjome skristi į rytų pusę, palikdami daug gražių kalnelių, mažų upių, tilyčių ir ūkininkų sodybų bei mažų

miestelių, kurie kuriasi Indianos valstybėje. Už Sv. Juozapo upės, vaizdai kiek pasikeitė, o kai priartėjome prie Ohio muitinės ir jų valstybės sienos — vis gamtovaizdžiai gražėjo. Prisdėjo nauji vaizdai lygumose ir ūkiuose. Man tuojau prisiminė Marijampolės, Vilkaviškio ir Šakių apylinkės, kur panašiai ūkininkai gyvena, turėjo gražias trobas, gerus gyvulius, derlingus laukus ir pavyzdingas sodybas. Tikrai, pasijutau, kaip važiuojant į Marijampolę...

Artėjant į Toledo, vaizdai dar pagrąžėjo. Lygumose pasikendė ūkiai, gražios trobos, tvarkingi laukai, gyvulių bandos pievose, kukurūzų plotai, silos bokštai ir pastatų spalvos skendo karšto popiečio saulėje ir visa gamta džiugėsi šiltos vasaros pradžia. Kai pravažiavome patį Toledo miestą, tai reikėjo labai nustepti, pamąčius, kad jisai stovi prie didžiulio ežero, kaip ir mūsų Čikaga, o per miestą bėga didoka upė. Tai buvo pirmoji sustojimo vieta nuo išvykimo iš Čikagos, nors abiejose kelio pusėse randasi puikiai užkandams namai pastatyti, apsipirkimo dovanų vietovės ir mašinoms gazo nusipirkimo stotys. Kažką panašaus matėme Vokietijoje, bet tik ne prie tokių kelių, kaip Skyway ar Tollway. Kituose keliuose tokioms stotims — restoranai yra virš kelio.

Už gero šimto mylių nuo Toledo pasiekėme Clevelandą. Vietovės panašios ir vertingos. Čkiai puikūs, žemės geros. Tikrai vasarą miela ir malonu po tokias vietas pasivažinėti, o ypač tiems, kurie domisi žemės ūkiu gyvenimu ir jų pastatų, sodybų ir laukų sutvarkymu. Sirdį išgyvenau savo jaunų dienų prisiminimus Suvalkijos laukų lygumose ir kiekvieną naują vaizdą ir gražų ūkį palyginavau su savo matytomis vietovėmis gimtojo krašto aplinkoje. Darydavau net palyginimą, kad čia norėčiau turėti ūkį ir jame, kaip savo tėviškėje, galėčiau gyventi, nes viskas čia atrodo taip miela, jauku ir sava.

Apie Clevelandą rašyti nėra reikalo. Jį pasiekėme jau beįtemstant. Jisai taipgi gana įdomus ir vertingas miestas, o ypač ten gyvenantiems lietuviams, kaip pramonės miestas, esantis prie ežero ir turis labai gražių vietų pačiame mieste ir apylinkėse. Apie šitą miestą plačiau rašysime už poros metų, kai Clevelande bus SLA organizacijos 54 seimas. Dabar reikia skubėti applanstyti ir galimai plačiau susipažinti su gražiąja Pensilvanija, kuri yra labai didelė, graži ir vertinga valstybė. Kodėl, kaip ir kuo — tuojau pamatysite. Kai pradėjome landžioti po

tunelius, tai jau be soferio įspėjimo buvo aišku, kad privažiavome tą karalystę. Prisdėjo paskui kelias leistus vis žemyn ir žemyn, kaip nuo kokio kalno. Pasirodo, kad taip ir buvo. Pensilvanija, juk tai kalnų, slėnių ir upių valstybė. Tiesa, dar reikia pridėti, kad ir miškų, nes pusė tos valstybės, turbūt, yra apžėlus mišku, ir kur akys rodė, vis žaliavd miškai.

Tunelių daugybė: vieni trumpi, kiti ilgoki. Je visi apšviesti ir tiktai dviejų kelių. Kai per juos važiuoji, tai galvoji, kaip čia reikėtų tvarkytis, jei kelyje sugestų mašina, nes nėra jokios vietos pasitraukimui į šoną. Kur ir kaip prisidauktum pagalbą? Be to, jei krypteltum perdaug į šalį po burnelės išmetimo? O mašinos be paliovos tik lekia ir lekia, kaip pasituosios... Tunelyje esant ypač daug visokių minčių. Ten būtų puikiausias apsaugos vietos nuo atominio karo, tik reikėtų angų galus užmūryti ir įvesti ventiliatorius. Bet kur gausi žmonių tuose kalnyuose, jei matai retai kur gyvenantį žmogų? Todėl tokių tunelių tikslas ir pasilik tik susisiekimui per didelius kalnykus, o slėptuves reikės pasidirbti tik milijoniniuose miestuose.

Pensilvanija — didelė valstybė: tarp Erie ežero ir Delaware upės, kuri ją skiria nuo New Yorko ir New Jersey, su 11 milijonų gyventojų, sostine — Harrisburg, o didžiausiu miestu Filadelfija. Tai trečioji savo didumu valstybė JAV, skaitant po New Yorko ir Kalifornijos, bet gyventojų turi mažokai, nes daug kalnų ir kitokių vietovių, kurie čia siekia iki 980 m., pav. Mt. Davis. Ji turi ir didelių upių: Allegheny su Monongahela ties Pittsburgh sudarančios Ohio, Susquehanna, Lehigh, Schuylkill ir Delaware. Sako, kad visos Pensilvanijos pusė yra tik miškai. Žymiausias valstybinis parkas — Valley Forge, kur generolas Washingtonas kadaise su savo kariuomene praleido žiemą; kur vadas H. Perry sukūrė amerikiečių laivyną ir 1812 m. laimėjo mūšį Erie ežere. Tai vis senovės istorijos, kurios prisiminė čia bevažinėjant ir bestebint tas vietas.

Bet kai visai sutošo ir naktis pasibeldė į autobusą gyventojus, mes jau artėjome į kalnų miestą — Pittsburghą, kuris buvo pasinėręs tarp didelių kalnų ir gulėjo mums po kojomis, visas paskendęs elektros šviesoje, mirksint milijonams įvairiausių lempučių. Daugelis keleivių, kuriems nerūpėjo savo krašto grožis, gamta, įvairumai, jau miegojo. Arba kurie čia važinėja dažnai, kuriems jau viskas yra matyta, pažįstama, sava ir juos tokie klausimai visai nevargina.

Pittsburgas — o r i g i n a l u s miestas. Paskendęs tarp kalnų, didelės upės abiejose pusėse įsikūręs nuo senų laikų ir apėmęs pačios upės krantus ir pačius kalnus — aukščiausias vietas jau apgyvendinęs naujais pastatais ir pramonės įmonėmis. Šitą miestą aš jau žinojau būdamas Lietuvoje. Jį žinojo ir visa Lietuva, nes ten rado darbus tūkstančiai pir-

— Kvalias, kuris važiuoja į Ameriką, bet paskutinis durinius yra tas, kuris iš jos grįžta!

Šitą pasakojimą, trumpai suglaudus, prisiminiau kai pasiekiau šitą istorinį miestą Pittsburghą, kuris mano pažįstamą A. Rinkų pastatė į žemės ir sunkiai sutauptus pinigų parsivežęs į Lietuvą išmainė į nieko vertas vokiškas markes, o paskui kasdien sėdėdamas ant suolo prie savo mažos stulbelės, vis žiūrėdavo į vakarų šalę, ten kur už Atlanto jis sapnavo Ameriką su jo svajonių karalyste — Pittsburgho miestu ir jo grožybėmis.

(Bus daugiau)

"NAUJENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONES: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI, JIE ŽINO, KAD "NAUJENOS" PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIAS RASTUS

Kai šitas Alitros heliojuotis pirktys sustabdė savo krautuve ant rašy, pirktelį atidėdama iš visų pusių. Pirktys rėdė, mas pranešė apie savo atvykimą.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namas, Žemė — Parduomai

Paskolos, perkant namus, daromos ligiems terminams ir žemais nuomintais mėnesiniais išimokėjimais.

Dėl visų informacijų, kreipkitės į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

7 METŲ, 5 1/2 kamb. mūras, 2 auto garažas, aliuminum langai, karpetai, virimo krosnis, arti mūsu. \$20,000.
CHICAGO, mielam Brighton Parke, svarus 12 apr. mūras, platus lotas, naujas gazo šild., virš \$12,000 nuomos, kainas — 6 kartus nuoma.
IR DAR BRINGTON PARKE bizn. mūras, erdvus butas, modernus frontas, 47th ir California. Kaina žemiau \$14,000.
2 BUTŲ MEDINIS, 6 ir 4 kamb., 2 auto garažas, namas kaip seklyčia. \$21,000.
KAP DVARAS PLATUS, priedu modernus 7 kamb. mūras, arti Marquette Parke, \$26,000.

GYVENTI be vargo savame name, 63rd ir Cicero, 18 metų, 5 kamb. gražus mūras, gazo šild., įmokėti \$2,000, kaina \$11,400.
3 BUTŲ MEDINIS, apie \$2,000 nuomos, smagus pirktyns už \$12,700.
ŽIŪREKIT, 4 BUTŲ MŪRAS, 5 ir 4 kamb. butai, apie \$6,000 nuomos. Graži gatvė. \$45,000.
BIZNO LOTAS, apie 30 pėdų, Marquette Parke su garažu, 2654 W. 69th Street.
2 AUKŠTŲ MEDINIS, 3 butai ir biura, 80 pėdų lotas. Atskiri šildymai, arti mūsu įstatos. \$19,000.

Prasome pas mus teirautis dėl visokių namų ir nejudamo turto.
K. VALDIS REAL ESTATE
RE 7-7200 — 2458 W. 69th St. — RE 7-8534

3 BUTŲ MEDINIS po 4 kamb., naujas gazo ir karšto vand. šild., \$310 mėn. pajamų, arti įstatos. \$18,900.
2 AUKŠTŲ MŪRINIS, 7 metų senumo, po 3 mieg., atskiras gazo šild., sist., alum. atstieji langai, į pietus nuo 88th ir Crawford. Tik \$35,800.
TRI-LEVEL su 3 mieg., gazu šild., garažas, arti 65th ir Cicero Avenue. \$17,500.

3 BUTŲ MŪRINIS, 6-6-3 kamb., mėn. pajamų \$296, gazo ir karšto vand. šild., vandens apšėrimo kontrolė, garažas. Arti 71st ir Maplewood Ave. Tik \$30,900.
SAVINKAS UŽPIRKES naują namą, paruooda 2 aukštų mūrinį nu-pigintal, — po 4 kamb., moderni virtuvė, gazo šild., mūr. garažas, Brighton Parke. Tik \$18,900.

BUTŲ NUOMAVIMAI
DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJIAS DRAUDIMO REIKALAIS
BELL — REALTY
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

CICERO — PARK HOLME
2 BUTŲ MŪRINIS, 2 auto garažas, 2 atskiras šildymo gazo sistemos. Bargenas už \$23,500.
NAUJAS MŪRINIS
2 BUTAI PO 3 miegamuosius, spalvotos vonios, plytelėmis išklotas rū-sys. Karšto vandens gazo šilima.
2 METŲ MŪRINIS
CICERO. 3 miegamieji. Karšto vandens gazo šilima. Apsauga nuo

potvynio. Pilnas rūšys. 2 auto garažas. Tik \$19,500.
TAVERNA IR NAMAS
CICERO. 3 butų mūrinis ir naujai modernizuota taverna. Tik \$6,000 įmokėti.
MODERNIZUOTAS MEDINIS
CICERO. Pilnas šėlmos 6 kamb. 3 mieg. Pilnas rūšys ir pastogė. 2 auto garažas. Tik \$14,500.

ŠATAS REALTY
4936 WEST 15th STREET
Office: OL 6-2233
CICERO 50, ILLINOIS
Residence OL 2-8907

DIDŽIAUSIAS IR GERIAUSIAS NAMŲ IR BIZNŪ PASIRINKIMAS
• APRADAU • NOTARIJATAS
LEONAS REAL ESTATE
2735 West 71st Street
WAlbrook 5-6015

MEDINIS 2x4, rūšys, garažas, Brighton Parke. \$19,900.
MŪRINIS, 2x4 ir 2 kamb. rūšy. Brighton Parke, netoli naujos bažnyčios, svarus.
MEDINIS BUNG. 5 kamb., su valg. centr. šild., Marquette Parke.
MŪRINIS 2x6, puikus, \$23,500, Brighton Parke.
MŪRINIS, 9 butai, tvirtas, geros pajamos.

ŠIMAITIS REALTY
2737 W. 43rd STREET
Tel. CL 4-2390

PERKAME, PARDUODAME, MAI-NOME įvairus dydžio namus visur. Partipiname paskola, visokeriopą ap-draudą, veikia notariai.
NORVILA
REAL ESTATE AND BUILDERS
2658 West 59th Street
PProspect 8-5454

GAGE PARKE
originalus 4 butų mūrinis, did. kam-bariai, mod. vonios, mūrinis garažas, \$5,000 metinių pajamų. \$41,000.
A. NORKUS REAL ESTATE
2405 West 51st St. WA 5-5030

DE LUXE LAKEFRONT HOME, priced for quick sale, at \$33,000. Ranch-style home, interior finished in Ponderosa pine, 9 room comb. liv-din rm., with 3 large Thermopane picture windows, lovely fire place, tub & shower bath, 107x150 lot. Terms to qualified buyer.
ESTHER MARKSBERY,
Route 2, Box 168,
Bear Lake, Michigan

2 APARTMENT BUILDING
58th and So. Artesian
With 2 car brick garage. Gas boiler — Hot water heating system new and Flood control new. For sale by owner. Call before 9 A. M. or after 6 P. M. Prospect 6-7200

HEATING CONTRACTORS
Istatome šilto oro puikiamis počin. vandens boilerius ir oro vėsinčius. Vieninteliai iš Lietuvos turime miesto leidimą dirbti naujuose namuose.
CICERO HEATING AND SHEET METAL CO.
2431 So. Kedzie Ave., Chicago 23, Ill. Ofice tel. 377-1443
JUOZAS SEMAYTIS OL 6-0415
VICTOR SKADE ST 8-8272

HEATING CONTRACTOR
Irengia naujus ir parvatus senus vi-sų rūšių namo apšildymo počin ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Irengia vandens boilerius ir stogų rams (gutter). Darbas atliekamas greit, cešinai ir garantuoti. Apatkabinami namams.
Turis leidimus dirbti mieste ir užmieste.
Domas Zukauskas
HEATING & SHEET METAL
6444 So. Western Ave., Chicago 8, Ill. Tel: VI 7-9447

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

NAUJENAS
Kai šitas Alitros heliojuotis pirktys sustabdė savo krautuve ant rašy, pirktelį atidėdama iš visų pusių. Pirktys rėdė, mas pranešė apie savo atvykimą.

LEONAS REAL ESTATE
2735 West 71st Street
WAlbrook 5-6015

SIUNTIAMAI Į LIETUVĄ IR KITUS KRAŠTUS
Lietuvai ir kitus kraštus. P. NEJZINSKAS, 4045 Archer, Chicago 32, Ill. Tel. YA 7-5900

SIUNTIAMAI Į LIETUVĄ, TAIP PAT IR MAIŠTĄ SIUNČIA
Ikonizjuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
3212 S. Halsted St., Chicago 8, Ill. Tel. CA 5-1864
2439 W. 69 St. ir 2698 W. 69 St., Chicago 29, Ill. Telef. WA 5-2737

DIĖLIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kity Lietuvoje pagaidu-jamų prekių PAPIGINTOMIS KAINOMIS.
Akordeonai, siuvamos mašinos, skalbimo mašinos, automobiliniai, planiniai, motociklai ir Europos ir Sov. Sąjungos sandėlių.
Vedėjai E. ir V. ZUKAUSKAI

SIUNTIAMAI Į LIETUVĄ IR KITUS KRAŠTUS
1. Pranešame, kad siunčiame siuntinius tiesiai iš Chicago į Lietuvą ir kitus kraštus. Teikiame visas informacijas siuntinių reikalais. Čia pat vietoje yra didelis pasirinkimas prekių, kurios geriausiai tinka siuntimui.
2. Taisome ir parduodame: laikrodžius, foto aparatus, reikalus ir siuvamas mašinas bei kitus precizinius instrumentus.
Ką honorariumu pasiekti ar patalinti, prašom kreiptis į lietuvių kompaniją
WORLD PARCEL SERVICE
2715 West 71st Street Chicago, Ill. 60629 Tel. 471-1494